

Lligar i deslligar

Dc, 20/04/2022 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

El capítol 20 de l'evangeli de Joan, després de narrar l'anada al sepulcre de Pere i el deixeble estimat i l'aparició a Maria Magdalena, explica una doble aparició de Jesús als deixebles; és aquest passatge que llegim a l'evangeli d'aquest diumenge (Jn 20,19-31).

A diferència de Lluc que, si bé que anunciat (24,49), posposa el do de l'Esperit a la segona part de la seva obra (Ac 2,1-13), en Joan el do de l'Esperit és simultani a l'experiència de trobament amb Jesús ressuscitat. En l'evangeli de Joan l'Esperit té un protagonisme que no té en cap dels sinòptics. Jesús parlarà a Nicodem del naixement per l'Esperit (3,6.8) i de l'Esperit que es dona sense límits (3,34); dirà a la samaritana que cal adorar al Pare en Esperit i en veritat (4,23s). En els discursos de comiat Jesús promet als seus deixebles el do de l'Esperit (14,26; 15,26; 16,13) que defineix com a Esperit de veritat (14,17) i Defensor (14,26). Quan Jesús s'apareix als deixebles i els fa do de l'Esperit no fa altre cosa que complir el que havia promès: donar-los l'Esperit i no deixar-los sols (14,18). L'Esperit és la instància suprema en la vida de la comunitat. Més que el guiatge de bisbes i preveres més propi de les cartes pastorals (escrits que apareixeran més tard) i de la constitució presbiteral desenrotllada en la tradició palestinenca inspirada en la constitució sinagoga jueva, les comunitats joàniques entengueren que l'autoritat procedeix de l'Esperit. Ell és el mestre per excel·lència (14,26; 16,13). La comunitat joànica aprengué de l'Esperit a través de l'obra del deixeble estimat perquè entenia que era l'Esperit que actuava darrere la interpretació de la tradició provinent de Jesús tal com era tramesa pel deixeble estimat.

És en aquest context del do de l'Esperit que Jesús atorga als deixebles la capacitat lligar i deslligar que algunes versions tradueixen per perdonar o no perdonar. Els verbs grecs "krateô" i "afiemi" provenen respectivament dels verbs hebreus "asar" que vol dir aturar, vincular, confinar, encadenar, prohibir i el verb "hitir" que vol dir deslligar, desvincular, deixar anar, permetre. Existia entre els rabins jueus una mena de cerimònia d'ordenació en la que a l'estudiant que havia acabat els seus estudis religiosos en una escola rabínica se li delegava una certa autoritat per prendre decisions davant qualsevol situació dins una comunitat concreta. Una de les preguntes que feia el rabí principal era: pot lligar, pot deslligar? Si la resposta era afirmativa ja tenia autoritat delegada. Si s'esdevenia quelcom digne de ser jutjat, perquè la llei de Moisès no podia preveure totes les situacions que es donen a la vida, el cas era portat davant aquesta persona i, per l'autoritat que li havia esta atorgada, lligava o deslligava, és a dir, jutjava el cas.

L'autoritat que es dona als deixebles és per actuar sobre el pecat. Aquesta capacitat no prové, doncs, d'un ritual d'ordenació que confereix el poder, sinó que està inseparablement lligada al do de l'Esperit. El pecat s'ha d'entendre no en el sentit d'una transgressió moral sinó com el rebuig a la persona, al missatge i la revelació de Jesús. "Pel que fa al pecat perquè no creuen en mi" diu Jesús en el discurs de comiat (16,9). Si pecar vol dir no acceptar Jesús, l'acció sobre el pecat té un abast universal; tota persona humana es pot beneficiar de l'acció regeneradora de l'Esperit que actua on, vol, quan vol i sobre qui vol, capacitant-la per l'acceptació de Jesús.

També s'ha de dir que és tota la comunitat que està facultada per perdonar, per accionar sobre el pecat. El col·lectiu dels dotze, terme que implicaria una certa jerarquitzaació, gairebé no apareix en l'evangeli de Joan i si ho fa (Tomàs és considerat un dels dotze) no té el sentit d'autoritat que es pot trobar en els sinòptics (exemple: Lc 9,1). Deixeble cal entendre-ho en un significat molt ampli. No només els dotze són deixebles i no s'ha de limitar el ser deixeble al gènere masculí. Entre els deixebles de Jesús de les comunitats joàniques hi hauria de ben segur homes i dones i, en virtut de la llibertat de l'Esperit, també elles el van rebre i també a elles se'ls donà la capacitat d'actuar sobre el pecat i transmetre la força vivificant de l'Esperit.

Diumenge 2on de Psqua. 24 d'Abril de 2022